

Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van Wijkgemeente 1 van de Hervormde gemeente te Werkendam

Inhoud

Paragraaf	Inhoud
1	Samenstelling van de wijkkerkenraad
2.1.	Verkiezing van ambtsdragers <i>algemeen</i>
2.2.	Verkiezing van ouderlingen en diakenen
2.3	Verkiezing van predikanten
3	De werkwijze van de wijkkerkenraad
4	Besluitvorming
5	De kerkdiensten
6.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – toelichting algemeen
6.1.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk
6.2.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - diaconaal
6.3.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen en jaarrekeningen
7	Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling
8	Overige bepalingen
	Ondertekening

Wijziging

Deze plaatselijke regeling is gewijzigd door de wijkkerkenraad op 16 november 2021 en is vanaf deze datum geldig.

Opmerkingen:

- In dit model zijn toelichtingen opgenomen, steeds op de linkerpagina (even pagina's).
- Ordinantieteksten spreken dikwijls van kerkenraden ook als daarmee wijkkerkenraden worden bedoeld. In de tekst van dit model wordt wel consequent de term wijkkerkenraad gebruikt.

Toelichting

In de ordinanties voor de Protestantse Kerk in Nederland wordt op diverse plaatsen bepaald, dat de kerkenraad van een gemeente binnen de kaders van de kerkorde zelf zaken mag regelen. In de kerkelijke praktijk wordt hiervoor het begrip 'plaatselijke regeling' gebruikt. Alle (wijk)gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland worden geacht er één te hebben. U treft hierbij aan een model voor zo'n plaatselijke regeling voor een wijkgemeente

§ 1. Samenstelling van de wijkkerkenraad - toelichting

Ord. 4, art. 6 lid 2. De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente. In een wijkgemeente wordt de wijkkerkenraad gevormd door de ambtsdragers van de wijkgemeente.

1.1. aantal ambtsdragers

De wijkkerkenraad stelt het aantal ambtsdragers vast (ord. 4-6-3 en 4-6-4).

Het is belangrijk, dat dit besluit van de kerkenraad gemakkelijk te vinden is, vanwege de bepaling van Ord. 4-5-4, dat *'geen besluiten genomen kunnen worden indien niet tenminste de helft van het aantal leden zoals dit door het kerkelijk lichaam is vastgesteld, ter vergadering aanwezig is'*. Anders gezegd: het quorum om besluiten te kunnen nemen, is de helft van het aantal dat er bij een voltallige kerkenraad zou zijn.

Vacatures tellen dus mee.

Het is daarom zinvol het aantal kerkenraadsleden vast te leggen in de plaatselijke regeling.¹

Het model geeft in de tweede kolom het minimum aantal per ambt.

Het model geeft ook aan wat er moet gebeuren als u voor een ambt niet aan het voorgeschreven minimum aantal komt.

1.2. vaste adviseurs (keuzemogelijkheid)

Ord. 4-6 betreft de *'samenstelling van de kerkenraad'*.

Dit betekent, dat hier die adviseurs worden genoemd, die regelmatig of altijd aanwezig zijn bij kerkenraadsvergaderingen.

Het gaat dus niet om iemand, die een of twee keer wordt gevraagd om advies te geven

Het is dan ook zinvol in de plaatselijke regeling vast te leggen wie als adviseur tot de kerkenraadsvergaderingen toegang heeft en dus agenda en verslag krijgt.

De laatste zin in 1.2 geeft aan, dat de aanwezigheid beperkt kan worden tot het arbeidsveld van de adviseur.

---

¹ Voor het wijzigen van de plaatselijke regeling bent u verplicht de mening van de gemeentelieden te vragen (ord. 4-8-9). Als u tussentijds het aantal ambtsdragers wilt veranderen en niet meteen de gemeente kunt raadplegen, neem dan een kerkenraadsbesluit, voeg een kopie van het besluit aan de plaatselijke regeling toe en bespreek de wijziging tijdens de eerstvolgende gemeentevergadering.

§ 1. Samenstelling van de wijkkerkenraad - Artikelen

1.1. Aantal ambtsdragers

De wijkkerkenraad bestaat uit de volgende ambtsdragers:

	Invullen:	verplicht minimum (Ord. 4-6-3)
predikant	1	1
ouderlingen	17	2
ouderlingen-kerkrentmeester	3	1
diakenen	4	2
Predikanten met een bijzondere opdracht	0	0
Totaal	25	6

§ 2.1 Verkiezing van ambtsdragers algemeen - toelichting

Ord. 3, art. 2. De verkiezingsregeling

1. De verkiezing wordt gehouden volgens een door de kerkenraad vast te stellen regeling.
2. Tot vaststelling of wijziging van deze regeling kan de kerkenraad overgaan met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 4-8-5-.
3. Stemgerechtigd zijn de belijdende leden van de gemeente.
De kerkenraad bepaalt, nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken, of stemgerechtigd zijn
  - de doopleden van de gemeente
  - de gastleden aan wie de positie als van een belijdend lid is verleend
  - de gastleden aan wie de positie als van een dooplid is verleend
  - de vrienden die belijdend lid zijn van een andere gemeente van de kerk
  - de vrienden die dooplid zijn van een andere gemeente van de kerk
  - overige vriendenen legt dit vast in de in lid 1 genoemde regeling.
Degenen die niet tot de belijdende leden worden gerekend, zijn eerst stemgerechtigd indien zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
4. De kerkenraad kan in de regeling opnemen dat bij volmacht kan worden gestemd, met dien verstande dat niemand meer dan twee gevolmachtigde stemmen kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen.

De ordinantietekst spreekt van verkiezing '*volgens een door de kerkenraad vast te stellen regeling*'. § 2 van het model plaatselijke regeling is de hier bedoelde verkiezingsregeling.
In de plaatselijke regeling dienen de volgende punten door de kerkenraad zelf geregeld te worden:

2.1.1. Stemrecht en verkiesbaarheid

Wie zijn stemgerechtigd? De wijkkerkenraad dient op dit punt een keuze te maken (ord. 3-2-3). De tabel geeft de verschillende opties aan. U kunt ook overal "nee" invullen.
Uiteraard krijgen de "eigen" doopleden stemrecht als "doop"-gastleden en/of vrienden dit ook krijgen.
Bij wijzigingen moet u de wijkgemeente raadplegen.
Zie ook schema, aanvullende toelichting (2), achterin dit model.

2.1.2. Regels voor het stemmen

De kerkorde kent een algemene procedure voor besluitvorming in '*alle kerkelijke lichamen*'. Deze is te vinden in Ord. 4-5 en in het model in § 4.
Verkiezing van ambtsdragers geschiedt door stemgerechtigden, en wel *die* stemgerechtigden, die daadwerkelijk aan de stemming deelnemen. Hierop zijn de leden 1 tot en met 3 van ord. 4-5 van toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien. De wijkkerkenraad moet in de plaatselijke regeling een verkiezingsregeling vastleggen (ord. 3-2 en ord. 4-8-5). In het model is de regeling conform ord. 4-5 overgenomen, maar de wijkkerkenraad kan dus ook kiezen voor een aangepaste regeling.
Blanco stemmen tellen dus niet mee.

2.1.3. Stemmen bij volmacht (keuzemogelijkheid)

Bij de verkiezing van ambtsdragers kan bij volmacht worden gestemd, als de wijkkerkenraad dit zo bepaalt (ord. 3-2-4). Een ordentelijke volmacht-procedure is, dat de volmacht schriftelijk en ondertekend is, en dat de gevolmachtigde vóór de stemming laat zien, dat hij een volmacht heeft. Zie de tekst in het model.

Ord. 3-2-4. De kerkenraad kan in de regeling opnemen dat bij volmacht kan worden gestemd, met dien verstande dat niemand meer dan twee gevolmachtigde stemmen kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen.

§ 2.1. Artikelen

2.1.1. Stemrecht en verkiesbaarheid

De belijdende leden van de wijkgemeente zijn stemgerechtigd en verkiesbaar.

2.1.2. Regels voor het stemmen

- a. De stemming geschiedt schriftelijk.
- b. Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.
- c. Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.
- d. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.

§ 2.2. Verkiezing van ouderlingen en diakenen - toelichting

Ord. 3, art. 6. De verkiezing van ouderlingen en diakenen

1. Verkiezbaarheid

Verkiezbaar zijn de stemgerechtigden die de status van belijdend lid hebben, dan wel bij de bevestiging – met inachtneming van ordinantie 9-4-1 en 2 – onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen.

Verkiezingsprocedure

2. De kerkenraad legt in de plaatselijke regeling vast op welke wijze de verkiezing plaats vindt, met inachtneming van de volgende bepalingen:

- De gemeente wordt uitgenodigd om per ambt aanbevelingen te doen.
- De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per ambt.
- de kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste tien stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiesbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht.
- Verkiezing door de stemgerechtigden van de gemeente vindt plaats indien er meer kandidaten dan vacatures zijn; in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.

3. Indien de stemgerechtigden van de (wijk)gemeente telkens voor een periode van ten hoogste zes jaren de kerkenraad machtigen om dubbeltallen per vacature te stellen, gelden in afwijking van lid 2 de volgende bepalingen:

- De gemeente wordt uitgenodigd per vacature aanbevelingen te doen
- De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per vacature
- De kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste vijf stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiesbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve
- indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht;
- indien de kerkenraad – gehoord de aanbevelingen – zelf een dubbeltal voor de vacature stelt.
- Verkiezing door de gemeente vindt plaats als er voor een vacature meer kandidaten zijn in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.

2.2.1. Het is mogelijk om een vaste verkiezingsmaand vast te leggen in de regeling.

Let overigens op, dat u de verkiezingen en ambtstermijnen niet zo regelt, dat op zeker moment alle kerkenraadsleden tegelijk aftreden.

2.2.2. Ten behoeve van de verkiezing van ouderlingen en diakenen wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld aanbevelingen te doen (ord. 3-6-2). Het ligt voor de hand hiervoor een termijn op te nemen. Zie het model.

Wanneer de verkiezing daadwerkelijk plaatsvindt, worden gemeenteleden uitgenodigd om daaraan deel te nemen (door naar de verkiezingsvergadering te komen of door hun stembil-jet in de stembus te deponeren, zie hierna onder 2.2.3.). Ook voor deze uitnodiging kan in de plaatselijke regeling een termijn opgenomen worden.

2.2.3. Verkiezing kan bijvoorbeeld tijdens een vergadering van stemgerechtigden, maar ook in de vorm van een stembusverkiezing. De kerkenraad kan de keuze voor een van beide vormen vastleggen in de plaatselijke regeling. Zie de model-tekst.

2.2.4. Dubbeltallen (keuzemogelijkheid)

Het 'gewone' verkiezingssysteem is dat per ambt een lijst opgesteld wordt, waarop namen voorkomen van personen, die door stemgerechtigden zijn aanbevolen en namen van personen, die de kerkenraad voordraagt (zie Ord. 3-6-2). Bij het stemmen kan dan gekozen worden uit de namen, die op deze lijst voorkomen. De stemgerechtigden kunnen –eventueel op initiatief van de kerkenraad- kiezen voor een ander systeem, nl. verkiezing door dubbeltallen. Dit systeem is beschreven in Ord. 3-6-3. De afwijkingen van het gewone systeem zijn:

- a) de stemgerechtigden doen wel aanbevelingen, maar de kerkenraad is niet verplicht de namen op de lijst te plaatsen;
- b) per vacature geeft de kerkenraad de keuze uit twee kandidaten.

Het is aan de stemgerechtigden om voor dit systeem te kiezen. Indien deze keuze gemaakt wordt, geldt deze voor maximaal zes jaar. Het dubbeltal-systeem komt dan in de plaats van het gewone in Ord. 3-6-2 beschreven systeem.

§ 2.2. Artikelen

2.2.1. Verkiezingsmaand

De verkiezing van ouderlingen en diakenen vindt in de regel plaats in november, met dien verstande dat indien na november de vacatures niet zijn vervuld de kerkenraad zich het recht behoudt om in andere maanden van het jaar verkiezingen te houden.

2.2.2. Uitnodiging voor aanbevelingen en voor stemmen

De uitnodiging tot het doen van aanbevelingen, genoemd in Ord. 3-6-2, wordt tenminste 6 weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de wijkkerkenraad gedaan.

De uitnodiging om te stemmen wordt tenminste 3 weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de kerkenraad gedaan.

2.2.3. Verkiezingsvorm

Ouderlingen en diakenen worden gekozen tijdens een vergadering van stemgerechtigde leden. (Dit in het geval dat er meer kandidaten op de verkiezingslijst staan dan dat er vacatures zijn. Indien het aantal kandidaten niet groter is dan het aantal vacatures, worden de kandidaten verkozen verklaard.)

§ 2.3 Verkiezing van predikanten - toelichting

Ord. 3, art. 4. De verkiezing van predikanten

1. Voor de verkiezing tot predikant voor gewone werkzaamheden komen in aanmerking
- degenen die overeenkomstig ordinantie 13-18-3 als predikant beroepbaar zijn gesteld en
- de predikanten-geestelijk verzorger die door de kleine synode beroepbaar zijn gesteld als predikant, nadat zij de daarvoor vereiste aanvullende opleiding hebben voltooid of daarvoor ontheffing van de kleine synode hebben verkregen vanwege verworven bekwaamheden.

2. Predikanten voor gewone werkzaamheden zijn pas beroepbaar wanneer zij ten minste vier jaar de gemeente waaraan zij verbonden zijn, hebben gediend. Afwijking hiervan is slechts mogelijk met instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering van de classis waartoe de gemeente behoort waaraan de betrokken predikant verbonden is.
3. Een predikant kan niet binnen twee jaar voor de tweede maal worden beroepen in dezelfde vacature.
4. Een predikant tegen wiens vervulling van het ambt ernstige bezwaren zijn gerezen, kan – indien deze bezwaren door het bevoegde college voor het opzicht in behandeling zijn genomen – geen beroep in overweging nemen zolang die behandeling niet onherroepelijk is geëindigd.
5. De kerkenraad verricht de kandidaatstelling. De kerkenraad van een wijkgemeente echter doet dit tezamen met de algemene kerkenraad, waarbij elk van beide kerkenraden met de kandidatuur dient in te stemmen.

6. De verkiezing van een predikant vindt plaats in een door de kerkenraad belegde vergadering van de stemgerechtigden van de gemeente.

Gaat het om de verkiezing van een predikant die als predikant voor gewone werkzaamheden verbonden zal worden aan een wijkgemeente, dan geschiedt de verkiezing door de stemgerechtigde leden van de wijkgemeente.

7. Voor het geval dat de kerkenraad één kandidaat ter verkiezing aan de gemeente voorstelt, is een meerderheid van twee derde van de uitgebrachte geldige stemmen vereist om deze gekozen te kunnen verklaren.

10. De kerkenraad maakt de naam van de gekozene aan de gemeente bekend om haar goedkeuring te verkrijgen met het oog op de beroeping.

11. Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure kunnen worden ingebracht door stemgerechtigde leden van de gemeente en dienen uiterlijk vijf dagen na deze bekendmaking schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad te worden ingediend.

12. De kerkenraad zendt het bezwaarschrift binnen veertien dagen - onverminderd zijn verantwoordelijkheid te proberen zelf het bezwaar weg te nemen - door naar het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen, dat terzake een einduitspraak doet.

In ordinantie 3, de art. 3 t/m 5 wordt het beroepingswerk predikanten beschreven, met aandacht voor bijvoorbeeld de beroepingscommissie en de financiële randvoorwaarden. In de plaatselijke regeling worden twee zaken rond het beroepingswerk genoemd.

2.3.1. Ord. 3-4-6 bepaalt, dat de kerkenraad een verkiezingsvergadering belegt. Wij bevelen aan in de plaatselijke regeling een termijn op te nemen, die de kerkenraad bij de uitnodiging in acht dient te nemen.

'Gewoon' is dat de verkiezing van een predikant door de stemgerechtigde gemeentelieden geschiedt (zie Ord. 3-4-6). Indien een gemeente meer dan 200 stemgerechtigde leden telt, dan kan de verkiezing van predikanten in de plaatselijke regeling anders geregeld worden, namelijk dat deze verkiezing door de kerkenraad plaatsvindt (zie Ord. 3-4-8).

Het breed moderamen van de classicale vergadering dient deze regeling goed te keuren. Dit vraagt een motivering van het besluit en het is aan het breed moderamen om te beoordelen of er een goede reden is om af te wijken van de hoofdregel.

Tevens dient de gemeente krachtens Ord. 4-78-5,9 over deze wijziging gehoord te worden.

Indien de kerkenraad hiervoor kiest en het breed moderamen van de classicale vergadering het goedkeurt, leidt dit tot de in het model opgenomen tekst.

§ 2.3. Overige artikelen

2.3.1 Verkiezing door de kerkenraad

In afwijking van het bepaalde in Ord. 3-4-6 worden predikanten verkozen door de wijkkerkenraad.

§ 3. De werkwijze van de wijkkerkenraad -toelichting

Algemene opmerking: de artikelen 3.2, 3.4, 3.7, 3.8 en 3.9 in deze paragraaf vormen een uitwerking van Ord. 4-8-7.

Ord. 4, art. 8. **Werkwijze**

7. De kerkenraad maakt een regeling voor zijn wijze van werken, waarin in ieder geval wordt geregeld: het bijeenroepen van zijn vergaderingen, de agendering, de openbaarmaking van zijn besluiten, de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen en het beheer van zijn archieven.

3.1. De kerkorde geeft als minimum voor het aantal vergaderingen per jaar zes. De wijkkerkenraad mag in zijn regeling een hoger aantal vermelden. Zie de model-tekst.

3.3. Geen vergadering zonder verslag. Het verslaan van vergaderingen is zo normaal, dat het niet als kerkordelijke verplichting is opgenomen. Zeker bij een beleidsorgaan als een wijkkerkenraad zal het niet zonder verslag kunnen en het verdient aanbeveling dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

3.4. De wijkkerkenraad dient in de plaatselijke regeling ook te regelen hoe hij zijn besluiten openbaar maakt. Hij kan hierin zelf keuzes maken met betrekking tot de wijze waarop de besluiten bekend worden gemaakt en binnen welke termijn. In het model is hiervoor een suggestie opgenomen. Deze suggestie is open geformuleerd, want vaak zal schriftelijke bekendmaking het beste zijn, maar soms kan er wellicht behoefte zijn aan de mondelinge vorm (bijvoorbeeld bij de verkiezing van ambtsdragers).

Wil de wijkkerkenraad de bekendmaking anders of gedetailleerder regelen, dan is dit uiteraard mogelijk. Dit dient dan wel in de plaatselijke regeling te worden opgenomen.

3.5. De kerkorde verplicht de wijkkerkenraad om een moderamen te kiezen. Aan de samenstelling van het moderamen stelt ord. 4-8-2 als voorwaarden dat er ten minste een preses, scribea en assessor zijn en dat in elk geval een predikant ervan deel uitmaakt. Zolang de kerkenraad aan die voorwaarden voldoet is elke samenstelling toegestaan. Het is niet verplicht de gekozen samenstelling vast te leggen in de plaatselijke regeling, er mag indien gewenst van jaar tot jaar gevarieerd worden.

NB! Voor een moderamen geldt wel de quorumregel: ten minste de helft van het aantal leden, maar niet de minimumregel dat er ten minste drie leden moeten zijn om een besluit te kunnen nemen.

3.6. De kerkenraad moet vastleggen hoe en met wie jaargesprekken gehouden worden. Dit geldt in ieder geval de aan de gemeente verbonden predikant en de kerkelijk werker die in het ambt bevestigd is. Bij predikanten is er geen sprake van functioneringsgesprekken vanwege de gelijkwaardigheid van de ambten.

Zie brochure jaargesprekken.

§ 3. Artikelen

3.1. Aantal vergaderingen

De wijkkerkenraad vergadert in de regel 10 maal per jaar.

3.2. Bijeenroepen van de vergadering

De vergaderingen van de wijkkerkenraad worden tenminste 5 dagen van te voren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken, die aan de orde zullen komen (de agenda).

3.3. Verslaggeving

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, dat in de eerstvolgende vergadering door de wijkkerkenraad wordt vastgesteld.

3.4. Openbaarmaking besluiten

Niet vertrouwelijke besluiten, genomen in de vergadering van de wijkkerkenraad, worden hetzij schriftelijk in het kerkblad, hetzij door een mondelinge mededeling binnen een redelijke termijn aan de gemeente bekend gemaakt.

3.5. Verkiezing moderamen

De verkiezing van het moderamen (ord. 4-8-2) geschiedt eens per jaar in de eerste vergadering van de maand januari.

3.6. Jaargesprekken

De jaargesprekken met de predikant en met de pastoraal medewerker worden gehouden door de voorzitter.

§ 3. Toelichting

3.7. Volgens Ord. 4-8-7 moet de kerkenraad ook regelen ‘.. de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen ..’. Kerkenraadsvergaderingen zijn in beginsel *niet* openbaar. Indien de kerkenraad dit wenst kan hij echter besluiten dat zijn vergaderingen openbaar zijn (dus inclusief ‘*andere belangstellenden*’, bijvoorbeeld ook de plaatselijke pers). In dat geval moet de kerkenraad tenminste de bevoegdheid aan zich houden te besluiten om een zaak in beslotenheid te behandelen (*‘in comité*’).

De kerkenraad kan ook besluiten, dat (alleen) *gemeenteleden* altijd tot de vergaderingen worden toegelaten, of ook *vrienden* en ook *gastleden*.

In de plaatselijke regeling kan ook worden bepaald, dat toelating tot de kerkenraadsvergaderingen een apart kerkenraadsbesluit vergt.

In het model zijn de diverse mogelijkheden als alternatieven aangegeven.

3.8. Volgens Ord. 11-2-7 is het beheren van de archieven van de gemeente een taak van het college van kerkrentmeesters. Het ligt voor de hand dat de scriba van de kerkenraad het lopend archief onder zijn beheer heeft. Indien daartoe bepaalde voorzieningen nodig zijn, dan is het de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters deze te realiseren. Als de scriba bepaalde delen van het archief niet meer als lopend beschouwt en ze om die reden elders wil onderbrengen, is ook dat de verantwoordelijkheid van het college.

3.9. Taak en bevoegdheid AK

Ord. 4-7-2 geeft aan dat de wijkkerkenraad alle taken van een kerkenraad heeft, die niet aan de algemene kerkenraad zijn toevertrouwd, hetzij krachtens kerkordelijke bepaling hetzij door de wijkkerkenraden.

De algemene kerkenraad tot taak:

- het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente
- het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;
- de vermogensrechtelijke aangelegenheden, voor zover bepaalde aangelegenheden niet worden toevertrouwd aan de wijkkerkenraden;
- datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers;
- en verder alles wat de wijkkerkenraden aan de algemene kerkenraad toevertrouwen.

Er zijn situaties denkbaar waarin taken wel aan de algemene kerkenraad moeten worden toevertrouwd.

Dat kan zijn bij bijvoorbeeld het jeugdwerk, indien er een voor de gemeente als geheel een jeugdwerker wordt aangetrokken.

Of bij het ontbreken van een eigen wijkkerk per wijkgemeente. De algemene kerkenraad dient dan te kunnen bepalen welke wijkgemeente in welk gebouw op welk moment dienst doet.

Etc.

3.10. Ord. 4-8-4 zegt, dat kerkenraden zich door commissies kunnen laten bijstaan. Het kan - bijvoorbeeld omdat het om een min of meer permanente commissies gaat- nuttig zijn dit vast te leggen in de plaatselijke regeling (het hoeft niet). De afspraken die de kerkenraad met de commissies maakt kunnen als bijlage bij de plaatselijke regeling worden gevoegd.

§ 3. Artikelen

3.7. Toelating toehoorders tot de vergaderingen

De vergaderingen van de wijkkerkenraad zijn niet openbaar. De wijkkerkenraad kan echter besluiten dat wijkgemeenteleden en anderen belangstellenden als toehoorder tot een bepaalde vergadering of tot een deel daarvan toegelaten worden.

3.8. Archiefbeheer

Het lopend archief van de wijkkerkenraad berust bij de scriba, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van Ord. 11-2-7 sub g.

3.9. Taak en bevoegdheid AK

In overleg met de wijkkerkenraden is door de AK met inachtneming van het bepaalde in ord. 4-7-2 vastgesteld dat het de taak en bevoegdheid van de AK is de volgende zaken te regelen:

- N.v.t.

3.10. Bijstand door commissies

De wijkkerkenraad laat zich in zijn arbeid bijstaan door de navolgende commissies:

- Zendingscommissie
- Evangelisatiecommissie
- Jeugddienstcommissie
- Leerdienstcommissie\Gezinsdienstcommissie
- Beroepingscommissie
- Beleidsplancommissie
- Startdagcommissie
- Begroetingscommissie-

§ 4. Besluitvorming – toelichting

De kerkorde bevat een artikel over besluitvorming in kerkelijke lichamen in het algemeen: Ord. 4, artikel 5. Dit artikel geldt zowel de kerkenraad, als het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen. (De eerste drie leden van het artikel zijn ook van toepassing op de verkiezing van ambtsdragers, tenzij in de plaatselijke regeling anders is bepaald. Zie voor de toepassing van dit artikel op verkiezingen van ambtsdragers art. 2.1.2. van deze toelichting). Voor de verkiezing van predikanten zijn in het bijzonder ook ordinantie 3-4-6 en 3-4-7 van belang.

Wij geven de volgende kanttekeningen bij dit artikel:

Lid 4 bepaalt dat tenminste de helft van het aantal leden aanwezig moet zijn, wil er besluitvorming plaats kunnen vinden. Is dit 'quorum' er niet, dan moet een nieuwe vergadering worden uitgeschreven. Zie verder de ordinantietekst (*NB!*: dit artikellid kan niet worden toegepast op verkiezingen door gemeenteleden).

"De helft" is niet hetzelfde als "de helft plus één". Bijvoorbeeld: een kerkenraad telt 11 leden. De helft is 6 (5,5 naar boven afgerond). De helft plus één zou 6,5 naar boven afgerond = 7 zijn!

Bij besluitvorming wordt eenparigheid nagestreefd, maar anders is een meerderheid van de aanwezigen voldoende. Blanco stemmen tellen dus niet mee.

Een voorbeeld:

Een kerkelijk lichaam telt tien leden. Er zijn zeven personen ter vergadering aanwezig. Er kan dus besluitvorming plaatsvinden (quorum is aanwezig). Twee leden stemmen blanco. Deze tellen niet mee. Er tellen dus vijf stemmen mee. Het voorstel heeft drie voorstemmers. Drie is een meerderheid van vijf: het voorstel is aangenomen.

Wanneer een kerkelijk lichaam minder dan vijf leden telt, geldt als quorum het aantal van drie.

Voor een moderamen echter, dat minimaal drie leden telt, geldt in alle gevallen dat de helft aanwezig moet zijn. Dus een moderamen van drie leden kan een besluit nemen als er twee leden aanwezig zijn.

§ 4. Besluitvorming: - Ordinantietekst

Ord. 4, art. 5 **Besluitvorming**

1. In alle kerkelijke lichamen worden besluiten steeds na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparige stemmen genomen.

Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.

2. Stemming over zaken geschiedt mondeling tenzij om schriftelijke stemming wordt gevraagd. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.

3. Stemming over personen geschiedt schriftelijk.

Wanneer er niet meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, kan mondeling worden gestemd als niemand van de aanwezige leden tegen mondelinge stemming bezwaar maakt.

Indien één kandidaat wordt voorgesteld en de stemmen staken, vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.

Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.

Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.

Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.

4. Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, ter vergadering aanwezig is

Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is, mits ten minste drie leden aanwezig zijn.

5. Voor besluitvorming in een vergadering met stemgerechtigde leden van de gemeente zijn de leden 1 tot en met 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien.

§ 5. De kerkdiensten. Toelichting

5.1. Ord. 5-1-3 bepaalt, dat de kerkenraad de tijd, de plaats en het aantal van de kerkdiensten vaststelt. Omdat de plaats van samenkomst een van de 'basisgegevens' van een gemeente is (de kerkenraad mag deze plaats niet zomaar veranderen, maar moet de gemeenteleden daarin kennen en hen erover horen; ord. 4-8-9) wordt in het model de suggestie gedaan dit vast te leggen in de plaatselijke regeling. Verplicht is dit niet.

5.2., 5.3 en 5.4. doopvragen, avondmaal en levensverbintenissen

De artikelen 5.2, 5.3 en 5.4. van het model plaatselijke regeling betreffen gewichtige zaken, waarover in de kerkorde de beslissing aan de (wijk)kerkenraad is gelaten. Hoewel bij deze zaken niet is voorgeschreven dat deze vastgelegd worden in de plaatselijke regeling, is dit wel wenselijk. Het gaat immers om beslissingen, waaraan gemeenteleden rechten kunnen ontlenen en dan is het belangrijk dat vragen hierover gemakkelijk en eenduidig beantwoord kunnen worden.

Voor al deze zaken geldt verder,

- enerzijds dat de wijkkerkenraad geen besluit tot beleidswijziging kan nemen zonder communicatie ('mening vragen' of 'beraad') met de wijkgemeente en
- anderzijds, dat de wijkkerkenraad over deze artikelen in de plaatselijke regeling geen overleg hoeft te voeren met de wijkgemeente *indien sprake is van voortzetting van bestaand beleid*.

5.2. De eerste aangelegenheid is die van de beantwoording van doopvragen door doopleden. Volgens ord. 6-2-4 bepaalt de wijkkerkenraad of dit mogelijk is. Bepaalt de wijkkerkenraad dat dit niet mogelijk is, dan mogen alleen belijdende leden de doopvragen beantwoorden.

Dit kan, als gezegd, vastgelegd worden in de plaatselijke regeling. Voor beide mogelijkheden vindt u een tekstsuggestie.

5.3. De wijkkerkenraad bepaalt of alleen belijdende leden of ook doopleden aan het avondmaal kunnen deelnemen, aldus ord. 7-2-2.

In modelbepaling 5.3. is voor beide opties een tekst gegeven. Daartussen dient dus gekozen te worden. Uitbreiding tot andere categorieën dan belijdende en doopleden is in strijd met de kerkorde en heeft dus geen kracht of rechtsgeldigheid (ord. 4-4-2).

5.4. Overeenkomstig ord. 5-4 kan de wijkkerkenraad de beslissing nemen –na beraad in de gemeente - dat ook andere levensverbintenissen dan een huwelijk tussen man en vrouw gezegend kunnen worden.

Indien de wijkkerkenraad besluit tot deze mogelijkheid is het nodig een aantal zaken goed te regelen, zoals de termijn voor het indienen van een verzoek, het gesprek met betrokkenen, en de bekendmaking aan de wijkgemeente. Het verdient tevens aanbeveling vast te leggen, dat de zegening alleen kan plaatsvinden als een van de betrokkenen lid van de wijkgemeente is.

Verder wil een wijkgemeente de zegening van andere levensverbintenissen wellicht beperken tot verbintenissen die geregistreerd worden bij de burgerlijke stand (geregistreerde partnerschappen, huwelijken van personen van hetzelfde geslacht). In dat geval is het verstandig dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

Voor dit alles geeft art. 5.4. van het model plaatselijke regeling een tekstsuggestie.

§ 5. Artikelen

5.1. Plaats en aantal kerkdiensten

De wekelijkse kerkdiensten van de wijkgemeente worden volgens een door de wijkkerkenraad vastgesteld rooster gehouden in Dorpskerk en Biesboschkerk

5.2. Beantwoording doopvragen

Bij de bediening van de doop van kinderen kunnen belijdende leden en doopleden de doopvragen beantwoorden.

5.3. Deelname aan het avondmaal

Tot de deelname aan het avondmaal worden belijdende leden toegelaten.

§ 6. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – toelichting algemeen

De kerkorde verlangt van een plaatselijke regeling dat deze ook een regeling bevat voor het beheer (ord. 4-8-5). Veel ervan ligt al vast in ord. 11, zie taken en aandachtspunten in 11-2-7 en 11-2-8.

Een college van kerkrentmeesters maakt in de praktijk over allerlei zaken nadere afspraken:

- welke kerkrentmeester is met name verantwoordelijk voor (bijvoorbeeld) het personeelsbeleid of het overleg met de koster(s), en wat houden die werkzaamheden praktisch in?
- Wanneer wordt een aanvang gemaakt met het opstellen van begroting en jaarrekening?
- Er is misschien een draaiboek Kerkbalans, dat voor meerdere jaren bruikbaar is.
- **Welke taken worden toevertrouwd aan de wijkraad?**
- enz.

Ook de diakenen zullen onderling afspraken maken over de zaken, genoemd in ord. 11-2-8.

Indien al deze afspraken in de plaatselijke regeling wordt vastgelegd, vallen zij onder de verplichting om bij wijziging hierover de mening van de gemeente te vragen (ord. 4-8-9). Wellicht dat sommige zaken inderdaad een dergelijke status verdienen. Andere zaken kunnen beter in een aparte handleiding o.i.d. beschreven worden. Het is aan de kerkenraad en de beide colleges hierin keuzes te maken. In het model zijn alleen suggesties opgenomen inzake de administrateur en de (bevoegdheid) van de penningmeester.

§ 6.1. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk - toelichting

6.1.1. Wanneer gekozen wordt voor wijkraden van kerkrentmeesters, dan zal de wijkraad bestaan uit ten minste één ouderling-kerkrentmeester, nl. de ouderling-kerkrentmeester die een wijkkerkenraad minimaal moet tellen.

6.1.2. U kunt bij meerdere leden van de wijkraad kiezen voor een functieverdeling van voorzitter, secretaris en penningmeester, en daarbij een vast moment nemen voor hun verkiezing. De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld.

6.1.3. Ord. 11-4-1 verplicht het college van kerkrentmeesters plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Dit is niet nodig voor een wijkgemeente.²

6.1.4. In ord. 11-2-5 is bepaald, dat het college van kerkrentmeesters ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent, dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn. Dit geldt ook voor een wijkraad.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. Deze kan ook van buiten de wijkkerkenraad en/of de wijkraad college komen. De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf kerkrentmeester ('administrerend kerkrentmeester')
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van de wijkraad bijwoont.

6.1.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester van de wijkraad niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan een lid van de wijkraad of de penningmeester van het college.

---

² Tenzij de wijkgemeente krachtens overgangsbepaling 82 rechtspersoonlijkheid bezit en een eigen college van kerkrentmeesters heeft.

§ 6.1. Artikelen

6.1.1. Omvang van wijkraad van kerkrentmeesters

De wijkraad van kerkrentmeesters bestaat uit 3 leden.

6.1.5. De bevoegdheden van de (wijk)penningmeester

De wijkraad van kerkrentmeesters wijst uit zijn midden een wijkpenningmeester aan. De wijkpenningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente ten laste van de wijkkas, met inachtneming van het door de algemene kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting.

§ 6.2. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal toelichting

6.2.1. Wanneer gekozen wordt voor wijkraden van diaken, dan zal de wijkraad bestaan uit ten minste twee diakenen, nl. de diakenen die een wijkkerkenraad minimaal moet tellen.

6.2.2. U kunt kiezen voor een functieverdeling van voorzitter, secretaris en penningmeester, en daarbij een vast moment nemen voor hun verkiezing. De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld.

6.2.3. Ord. 11-4-2 verplicht het college van diakenen plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Dit is niet nodig voor een wijkgemeente.

6.2.4. In ord. 11-2-5 is bepaald dat het college van diakenen ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn. Dit geldt ook voor een wijkraad.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. De plaatselijke regeling kan hiervoor een basis leggen met de bepaling, dat zo iemand wordt aangewezen van buiten de kerkenraad en/of college.

De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie kan zelf ook diaken zijn ('administrerend diaken) of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van de wijkraad bijwoont.

6.2.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan een lid van de wijkraad of de penningmeester van het college.

§ 6.2. Artikelen

6.2.1. Omvang wijkraad van diakenen

De wijkraad van diakenen bestaat uit 4 leden.

§ 6.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen en jaarrekeningen, - toelichting

6.3.1. Dit artikel berust op ord. 11-5 en 11-6, waarin is bepaald, dat de kerkenraad de (concept) begroting en jaarrekening in samenvatting moet publiceren, ter inzage moet leggen en de gemeenteleden moet vragen om hun mening.

U hoeft dit niet vast te leggen in de plaatselijke regeling, maar voor het geval u dat toch wilt bevat het model een suggestie, die aangeeft hoe de wijkgemeenten hierbij betrokken kunnen worden en waarin de elementen

- publicatie van een samenvatting in het kerkblad
- inzagemogelijkheid voor de volledige stukken
- gelegenheid om te reageren

zijn verwerkt.

U kunt deze elementen ook anders vormgeven.

§ 6.3. Artikelen

6.3.1. Rol wijkkerkenraad bij begroting

Vóór 1 oktober maken de wijkkerkenraden na overleg met de wijkraden van kerkrentmeesters en diakenen de wensen en aandachtspunten van de wijkgemeenten voor de begroting voor het komende jaar kenbaar aan de algemene kerkenraad, met afschrift aan het college van kerkrentmeesters c.q. diakenen.

6.3.2. Rol wijkkerkenraad bij jaarrekening

Vóór 1 april maken de wijkkerkenraden na overleg met de wijkraden van kerkrentmeesters en diakenen de aandachtspunten van de wijkgemeenten voor de jaarrekening over het afgelopen jaar kenbaar maken aan de algemene kerkenraad, met afschrift aan het college van kerkrentmeesters c.q. diakenen.

§ 7. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling - toelichting

De ordinantietekst (ord. 4-8-5 en 4-8-9) geeft aan hoe een regeling vastgesteld of gewijzigd kan worden.

De plaatselijke regeling van de wijkgemeente wordt vastgesteld door de wijkkerkenraad. Voordat de wijkkerkenraad dit doet vraagt hij de mening van de gemeenteleden over de inhoud van de regeling.

Ook voert de wijkkerkenraad voorafgaand overleg met

- de algemene kerkenraad
- de wijkraad van kerkrentmeesters
- de wijkraad van diakenen
- organen van de wijkgemeente (commissies e.d.) althans, voor zover de regeling betrekking heeft op hun werkzaamheden.

Voor wijziging van de plaatselijke regeling geldt dezelfde procedure.

Voor het wijzigen van het beleid met betrekking tot deelname aan het Heilig Avondmaal en het zegenen van andere levensverbintenissen dan het huwelijk van man en vrouw is bovendien de zwaardere vorm van communicatie 'beraad in de wijkgemeente' nodig.

Het is mogelijk om af te spreken, dat de regeling meteen na vaststelling geldig is, maar ook om daarvoor een latere datum te kiezen. Zie het voorblad van het model.

De plaatselijke regeling wordt ter kennisneming toegezonden aan de algemene kerkenraad en het breed moderamen van de classicale vergadering (en aan de Synodale Commissie van de ELS als het om een evangelisch-lutherse wijkgemeente gaat).

§ 7. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling

Ordinantieteksten

Ordinantie 4-8-5

De kerkenraad maakt een plaatselijke regeling met daarin regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente, na overleg met de organen van de gemeente op wie de regeling betrekking heeft.

Deze plaatselijke regeling bevat ten minste:

- de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;
- de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;
- de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente; en voor zover van toepassing
- de regeling van de verdeling van taken tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad;
- de regeling van de verdeling van taken tussen de kerkenraad en de kleine kerkenraad;
- de regeling van taken en bevoegdheden van werkgroepen.

Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.

Ordinantie 4-8-9

...

De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van

- het toelaten van doopleden tot het avondmaal
- het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw dan na beraad in de gemeente.

De kerkenraad neemt in ieder geval geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:

- het beantwoorden van de doopvragen door doopleden;
  - het verlenen van stemrecht aan anderen dan belijdende leden;
  - de wijze van de verkiezing van ambtsdragers;
- en ter zake van:
- de aanduiding en de naam van de gemeente;
  - het voortbestaan van de gemeente;
  - het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente;
  - de plaats van samenkomst van de gemeente;
  - het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw;
  - de plaatselijke regeling als bedoeld in artikel 8-5;
- dan nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken.

Ondertekening

Aldus te Werkendam vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van de wijkgemeente 1 van de Hervormde gemeente te Werkendam.

d.d. 16 november 2021

J.C. Maaskant, preses

R. Golverdingen, scriba